

KVIETIMAS PAREIKŠTI SUSIDOMĖJIMĄ EUROPOS PROFESINIO PAŽYMĖJIMO (EPP) ĮVEDIMU

Pagrindiniai faktai

2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamentas balsavo už teisės akto pasiūlymą, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo. Numatoma, kad Taryba taip pat patvirtins šį tekstą viename iš artimiausių susitikimų lapkričio mėnesį. Todėl keičiančioji direktyva bus priimta jau šiais metais per pirmąjį svarstymą ir įsigalios metų pabaigoje arba pačioje 2014 m. pradžioje.

Europos profesinis pažymėjimas (toliau –EPP) yra vienas iš svarbiausių persvarstytos direktyvos elementų. EPP koncepcija buvo sukurta 2011 m., bendradarbiaujant su suinteresuotomis profesinėmis organizacijomis [Profesinio pažymėjimo klausimų iniciatyvinėje grupėje](#) ir remiantis [Krokvos deklaracija](#), kuri buvo priimta 2011 m. spalio 3–4 d. įvykusiame Bendrosios rinkos forumo susitikime.

EPP įvedimu siekiama supaprastinti profesinės kvalifikacijos pripažinimą ir padidinti procedūros veiksmingumą specialistams, norintiems pradėti dirbti pagal reglamentuojamą profesiją kitose valstybėse narėse, kuriose ši profesija yra reglamentuojama. Šie tikslai bus pasiekti aktyviau dalyvaujant atsakingoms valstybių narių, iš kurių kilę specialistai, valdžios institucijoms bei taikant elektronines procedūras.

EPP yra savanoriška priemonė, naudinga profesijų atstovams, kurie išreiškia susidomėjimą pasinaudoti šio pažymėjimo teikiamomis galimybėmis. Tačiau pažymėjimo įvedimui yra taikomi griežti reikalavimai (4a straipsnio 7 dalis):

- „a) atitinkamoje profesijoje yra didelis judumas arba didelio judumo galimybės;
- b) atitinkami suinteresuotieji subjektai yra išreiškę pakankamą susidomėjimą;
- c) atitinkama profesija arba pasirengti tokiai profesijai skirtas rengimas yra reglamentuojami didžiojoje valstybių narių dalyje.“

Šie reikalavimai turi būti aiškinami atsižvelgiant į direktyvos 4 konstatuojamąją dalį, kurioje numatoma, kad prieš įvedant EPP „turėtų būti atliktas jo tinkamumo atitinkamai profesijai ir poveikio valstybėms narėms vertinimas“. Keturių iš septynių profesijų atstovai (gydytojai, slaugytojai, inžinieriai ir kalnų gidai), dalyvavę Profesinio pažymėjimo klausimų iniciatyvinės grupės veikloje, jau pareiškė susidomėjimą bendradarbiauti su Komisija dėl Europos profesinio pažymėjimo įvedimo jų profesijoms.

Šių profesijų atstovams nereikia atsakyti į kvietimą pareikšti susidomėjimą. Komisija nori žinoti, ar kitų profesijų atstovai domisi galimybe prisidėti prie Europos profesinio pažymėjimo sukūrimo jų profesijai.

Norint įvesti EPP reikia, kad Komisija priimtų įgyvendinimo aktą. Komisija įvertins pirmiau nurodytus kriterijus ir pasiūlys įvesti EPP tais atvejais, kai tam tikra profesija visiškai atitiks šiuos kriterijus.

EPP bus pateikiamas kaip elektroninis sertifikatas, kuriuo kilmės valstybės narės ir susijusių priimančiųjų valstybių narių kompetentingos institucijos keisis per vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI). EPP bus skirtas tiek vienkartinėms ir laikinoms paslaugoms teikti, tiek įsisteigti.

Tais atvejais, kai profesijų, kurios turi poveikio sveikatai ir saugai, atstovai įsisteigs kitoje valstybėje narėje arba paslaugas teiks laikinai, priimančioji valstybė narė priims galutinį sprendimą dėl EPP išdavimo. Tačiau jei priimančioji valstybė narė to nepadarys iki direktyvoje nustatyto termino, EPP bus išduodamas automatiškai, o profesinė kvalifikacija pripažįstama savaime. Savaiminis pripažinimas pakeis sprendimą dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo, tačiau nesuteiks galimybės tiesiogiai patekti į priimančiosios valstybės darbo rinką. Profesijos atstovo vis tiek gali būti pareikalauta atlikti kitas reikalingas registravimo prievoles ir tam tikrais atvejais įrodyti savo užsienio kalbų žinias.

Poveikio sveikatai ir saugai neturinčių profesijų atstovams, teikiantiems vienkartinę ir laikiną paslaugą, EPP išduos kilmės valstybė narė ir jis pakeis deklaraciją, kurios gali reikalauti priimančioji valstybė narė. Šiuo atveju pažymėjimas leis teikti paslaugas 18 mėnesių ir galios visoje valstybių narių, kurioms buvo pateiktas prašymas, teritorijoje. Profesijos atstovas galės pateikti prašymą dėl EPP, kuris galios vienoje ar daugiau valstybių narių.

Procesas

Atitinkamos profesijos EPP bus galima gauti, kai nustos galioti direktyva, tikriausiai 2016 m. pradžioje. Todėl įgyvendinimo aktas dėl Europos profesinio pažymėjimo įvedimo turėtų būti parengtas iki 2014 m. pabaigos, kad iki įgyvendinimo galima būtų įvykdyti techninę plėtrą, atlikti bandymus ir surengti mokymus. Todėl pažymėjimas galės būti įvestas pirmai profesijų grupei, nors neatmetama galimybė, kad vėliau jį galės gauti ir kitų profesijų atstovai.

Atsižvelgdama į tai, Komisija skelbia šį kvietimą pareikšti susidomėjimą ir kviečia nacionaliniu ir ES lygmeniu atstovaujančias profesines organizacijas ir asociacijas rodyti susidomėjimą Europos profesinio pažymėjimo įvedimu. Kai paaiškės suinteresuotosios profesijos, Komisija ketina sukurti tikslinę grupę, kuri atliks svarbų vaidmenį būsimose diskusijose dėl EPP veikimo. Grupę sudarys apie 30 dalyvių (priklausomai nuo suinteresuotųjų profesijų skaičiaus pirmame etape), tarp jų ir profesinių organizacijų ES lygmeniu bei kompetentingų valstybių narių institucijų atstovai.

Priklausomai nuo suinteresuotųjų profesijų skaičiaus, EPP gali būti įvestas keliais etapais. Bet kokių atveju numatomas tęstinis procesas, o profesijų atstovai pranešti apie susidomėjimą galės vėliau – tai gali paskatinti įvesti pažymėjimą ir kitoms profesijoms.

Informacija, kaip pateikti paraiška

Norėdamos pateikti paraišką nacionaliniu ir ES lygmeniu atstovaujančios profesinės organizacijos ir asociacijos yra raginamos pareikšti susidomėjimą iki 2013 m. lapkričio 22 d. adresu MARKT-E4-EPC@ec.europa.eu ir paaiškinti, kaip atitinkama profesija atitinka direktyvoje nustatytus kriterijus. Teikiančios paraišką dėl EPP įvedimo profesinės organizacijos ir asociacijos taip pat prašomos trumpai pristatyti savo struktūrą, kad Komisija galėtų įvertinti jų reprezentatyvumą.